

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту гуманітарної
підготовки та державного управління

Дмитро ДЗВІНЧУК

«30» 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

БАГАТОРІВНЕВЕ ВРЯДУВАННЯ

Освітній рівень	Магістр
Галузь знань	28 – Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 – Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська

2024 р.

Розробники:

Професор кафедри
публічного управління та адміністрування,
д. філос. н., професор

Дмитро ДЗВІНЧУК

Доцент кафедри
публічного управління та адміністрування,
к. держ. упр., доцент

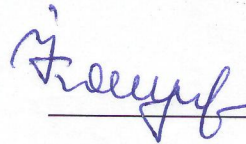

Віталій МАЛІМОН

Схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол від « 30 » 08 2024 року № 1 .

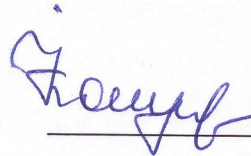
Завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування,
д. держ. упр., професор

Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

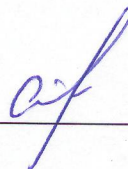
Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри
публічного управління та адміністрування,
д. держ. упр.

Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Гарант ОП «Публічне управління
та адміністрування»,
к. держ. упр., доцент

Лариса МОСОРА

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	<p><i>Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з публічного управління, а також набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетентностей, що необхідні для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного управління, у тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.</i></p> <p><i>Завдання дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти знання про структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування; знання про сучасні глобальні проблеми та засади забезпечення національної безпеки; уміння використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень на регіональному та місцевому рівні; уміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції; уміння налагоджувати комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування та коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.</i></p>
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	
Постреквізити	<p><i>Управління людськими ресурсами у системі публічної служби</i> <i>Магістерська робота</i> <i>Державний кваліфікаційний істит</i></p>
Результати навчання	<p><i>РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій ухвалення управлінських рішень.</i></p> <p><i>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</i></p> <p><i>РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.</i></p> <p><i>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</i></p>
Компетентності	<p><i>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</i></p> <p><i>ЗК08. Здатність ініціювати, планувати та управляти змінами для вдосконалення наявних та розроблення нових систем.</i></p> <p><i>СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</i></p>

	<i>СК10. Здатність ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</i>
Підсумковий контроль, форма	<i>Екзамен</i>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<i>Критичне мислення, стресостійкість, комунікативність, самонавчання, відповідальність, толерантність</i>

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно з *Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу* (<http://surl.li/wolxhq>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з запропонованої дисципліни за чинним, впродовж семестру, розкладом є обов'язковим. Усі види навчальних занять можуть проводитися аудиторно, дистанційно (з використанням технологій дистанційного навчання) або у змішаному форматі. Конкретні форми проведення навчальних занять обумовлюються безпековою ситуацією і визначаються рішенням адміністрації університету у вигляді відповідного наказу чи розпорядження, які доводяться до учасників освітнього процесу.

Спізнення на заняття не допускаються. Здобувачі вищої освіти впродовж аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи, поведуть себе дисципліновано, залишають аудиторію тільки за дозволом викладача та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. При роботі в режимі відеоконференцій здобувачі повинні працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з персональної пошти. Найменування акаунту здобувача повинно містити його прізвище та ім'я для повної ідентифікації його особи. Усі види навчальних робіт і завдань слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Пропущені практичні заняття без поважних причин, зазвичай, відпрацьовуються.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати *Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу* (<https://salo.li/E8fbeb5>). Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності. При цьому жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються, зокрема неприпустимими вважаються елементи плагіату, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікація та фабрикації в письмових роботах і виступах. Здобувачам слід виявляти самостійність у виконанні завдань, дотримуватися коректності посилань на джерела інформації.

При недотриманні академічної доброчесності при виконанні робіт, такі роботи анулюються, а студент повинен повторно виконати завдання самостійно. У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до *Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ*.

3) щодо оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до *Положення про підготовку магістрів в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу*, введеного у дію наказом ректора від 06.03.2018 р. № 47, із змінами, внесеними згідно із наказом ректора від 12.04.2023 р. № 72 (<https://cutt.ly/XK8e62F>) та *Положення про організацію освітнього процесу в Івано-*

Франківському національному технічному університеті нафти і газу.

За умови виконання всіх видів робіт та завдань, складання усного контролю відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача, складання тестового контролю засвоєння змістових модулів та підтвердження опанування на відповідному рівні результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни.

Форма семестрового контролю – *екзамен*. У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контроль здійснюються згідно з *Положенням щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій* від 22.10.2020 р. (наказ № 262) (<http://surl.li/ecrbg>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачами кафедри публічного управління та адміністрування. Невиконане завдання здобувачем вищої освіти під час аудиторного практичного заняття підлягає захисту в позааудиторний час до наступного практичного заняття відповідно до графіку консультацій. За виконання такого завдання здобувачу нараховується зменшена кількість балів. Обсяги зменшення балів залежать від складності та трудомісткості завдання й доводяться викладачем до відома здобувача наперед. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані *Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу*.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача освіти можливе при поданні здобувачем заяви щодо визнання, ідентифікації задекларованих у письмовій формі результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню за даною дисципліною: оцінювання задекларованих результатів навчання особи; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні, згідно з *Положенням про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу* (<https://salo.li/9dd13D6>). Результати пройденого здобувачем онлайн курсу можуть бути враховані як частина даної навчальної дисципліни, якщо вони відповідають окремим елементам змісту робочої програми та забезпечують необхідні компетентності і програмні результати навчання даної дисципліни.

б) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до *Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом*, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до *Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ*, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>.

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Багаторівневе врядування» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього		Семестр I	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна форма навчання (ДФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна форма навчання (ДФН)
Кількість кредитів ECTS	5	5	5	5
Загальний обсяг часу, год.	150	150	150	150
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	40	12	40	12
лекційні заняття	20	6	20	6
практичні/семінарські заняття	20	6	20	6
лабораторні заняття	–	–	–	–
Самостійна робота, год	110	138	110	138
Форма семестрового контролю (екзамен, залік, захист КР, захист КП)	Екзамен	Екзамен	Екзамен	Екзамен

3.2 Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	8	2	
Т 1.1	<i>Публічне управління як суспільне явище.</i> Історичні витоки ідеї управління. Змістовне наповнення понять «управління», «соціальне управління», «технічне управління». Публічне управління як вид соціального управління.	2	0,5	2, 4, 6, 7, 20, 21, 25, 34, 45
Т 1.2	<i>Методи, процедури, інструменти, техніки публічного управління.</i> Традиційні та сучасні методи публічного управління. Процедури і технології публічного управління. Класифікація інструментів та технік управління.	2	0,5	3, 4, 5, 6, 8, 20, 21, 42
Т 1.3	<i>Публічне управління як теорія та практика прийняття управлінських рішень.</i> Роль та сутність прийняття управлінських рішень. Структура процесу прийняття управлінського рішення. Вимоги до управлінських рішень.	2	0,5	3, 6, 12, 13, 20, 21, 34, 35
Т 1.4	<i>Ефективність управлінських рішень.</i> Поняття про ефективність управлінського рішення. Умови і чинники якості управлінських рішень.	2	0,5	3, 6, 7, 13, 22, 23, 34, 35
М 2	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	6	2	
Т 2.1	<i>Глобалізаційні виклики сучасного світу.</i> Глобалізація як основа інтеграційних процесів. Трансатлантичне співробітництво та його роль у формуванні моделі стабільного світу. Геополітична безпека України. Сутність і зміст теорії національної безпеки.	2	0,5	1, 9, 10, 14, 18, 19, 26, 28, 32, 33, 37, 39
Т 2.2	<i>Європейська перспектива України у контексті викликів XXI ст.</i> Європейський Союз у постмодерному світі: відповіді на виклики часу. Міфи та реалії євроінтеграції України. Сутність та особливості Європейської політики сусідства. Угода про асоціацію з ЄС. Забезпечення реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції в Україні. Перспективи вступу України в ЄС.	2	1	1, 5, 9, 11, 12, 18, 19, 24, 34, 39, 45
Т 2.3	<i>Відносини Україна – НАТО.</i> Історія співпраці України з НАТО. Засади політичної безпеки. Інформаційна політика у сфері євроатлантичного співробітництва. Двосторонні відносини України із сусідніми державами-членами НАТО. Перспективи вступу України в НАТО.	2	0,5	1, 10, 17, 18, 19, 24, 25, 34, 39
М 3	РЕГІОНАЛЬНЕ ТА МІСЦЕВЕ ВРЯДУВАННЯ	6	2	
Т 3.1	Поняття про регіональний вимір публічного управління.	2	0,5	1, 2, 6, 7, 23, 24, 29

T 3.2	Реформа децентралізації та її вплив на політико-управлінські процеси на місцевому рівні.	2	0,5	1, 2, 6, 7, 8, 15, 37, 38
T 3.3	Проблеми відбудови та відновлення України на місцевому рівні.	2	1	1, 2, 6, 7, 29, 30, 31, 33, 40, 43, 44
	Усього годин	20	6	

3.3 Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	8	2	
T 1.1	<i>Основні школи та моделі публічного управління.</i> Основні етапи розвитку теорії публічного управління. Вплив В. Вільсона на становлення та розвиток теорії публічного адміністрування. Бюрократична модель державного управління М. Вебера. Сутність та досвід реалізації моделі «New Public Management». Сучасні підходи до управлінської діяльності.	2	0,5	3, 4, 6, 7, 9, 10, 15, 16, 23, 24, 29, 35, 46
T 1.2	<i>Основні функції та принципи публічного управління.</i> Загальні функції управління. Процедури і технології публічного управління. Основні принципи публічного управління.	2	0,5	3, 4, 5, 6, 8, 20, 21, 42
T 1.3	<i>Соціально-психологічні аспекти прийняття та реалізації адміністративних рішень.</i> Використання влади та впливу в процесі прийняття та реалізації управлінських рішень. Стилі прийняття управлінських рішень. Управління змінами при прийнятті та реалізації адміністративних рішень.	2	0,5	3, 6, 12, 13, 20, 21, 34, 35
T 1.4	<i>Територіальний аспект прийняття рішень в публічному правлінні.</i> Методологія врахування територіальних впливів при прийнятті рішень. Моделі оцінювання територіальних впливів рішень, що приймаються в публічному управлінні. Моделі оцінювання наслідків прийняття рішень у проектах європейських організацій.	2	0,5	3, 5, 6, 7, 13, 22, 23, 43, 44
М 2	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	6	2	
T 2.1	<i>Основні засади забезпечення національної безпеки.</i> Основні напрямки державної політики у сфері захисту національної безпеки відповідно до закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року. Ключові положення Стратегії національної безпеки України від 14 вересня 2020 року та Стратегії забезпечення державної безпеки від 14 лютого 2022 року.	2	0,5	5, 12, 18, 19, 26, 28, 32, 33, 37, 39
T 2.2	<i>Правова система та інституції Європейського Союзу.</i> Право Європейського Союзу як автономна правова система. Принципи права Європейського Союзу. Джерела права ЄС. Загальна характеристика інституцій ЄС. Основні інституції Європейського Союзу. Допоміжні інституції та агенції.	2	1	5, 12, 10, 17, 24, 34, 39, 45

Т 2.3	<i>НАТО як система колективної безпеки. Історія становлення НАТО. Організаційна структура НАТО. Співробітництво НАТО з міжнародними організаціями. Трансформація НАТО та її вплив на функціонування систем державного управління держав-членів НАТО.</i>	2	0,5	1, 10, 17, 18, 19, 24, 25, 34, 39
М 3	РЕГІОНАЛЬНЕ ТА МІСЦЕВЕ ВРЯДУВАННЯ	6	2	
Т 3.1	Місцеве самоврядування як базовий інститут місцевого управління.	2	1	1, 2, 6, 7, 24, 27, 29, 30
Т 3.2	Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади.	2	0,5	1, 2, 6, 7, 27, 30, 36, 38, 43, 44
Т 3.3	Фінансове забезпечення регіонального та місцевого врядування.	2	0,5	1, 2, 6, 7, 32, 33, 35, 40
	Усього годин	20	6	

3.4 Лабораторні заняття не передбачені.

3.5 Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	18
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	48
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	12
Проходження навчального курсу з тематики дисципліни на платформі Прометеус (денна форма) або написання контрольної роботи (заочна форма навчання)	30	40
Підготовка до екзамену	20	20
Усього годин	110	138

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	8	24	
Т 1.1	Людина як основний суб'єкт і об'єкт управлінської діяльності.	2	6	2, 4, 6, 7, 20, 21, 25, 45
Т 1.2	Сучасні тенденції та тренди управління.	2	6	3, 4, 6, 7, 10, 15, 27, 45
Т 1.3	Психологічна теорія прийняття рішень (Д. Канеман, Р. Тейлер).	2	6	3, 6, 12, 13, 20, 21, 22, 35
Т 1.4	Управлінський контроль за виконанням управлінських рішень.	2	6	3, 6, 12, 13, 20, 21, 22, 35
М 2	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	6	12	
Т 2.1	Основні загрози національній безпеці в контексті глобалізаційних процесів.	2	4	1, 10, 12, 18, 19, 26, 25, 34, 39
Т 2.2	Досвід підготовки європейських країн до членства в ЄС та його застосування в Україні.	2	4	1, 10, 12, 18, 19, 24, 25, 34, 39
Т 2.3	Стереотипи про НАТО.	2	4	1, 10, 17, 18, 19, 24, 25, 34, 39
М 3	РЕГІОНАЛЬНЕ ТА МІСЦЕВЕ ВРЯДУВАННЯ	6	12	
Т 3.1	Складові політики регіонального розвитку.	2	4	1, 2, 6, 7, 23, 24, 29
Т 3.2	Територіальна громада як базова одиниця місцевого самоврядування.	2	4	1, 2, 6, 7, 23, 24, 29
Т 3.3	Шляхи активізації співробітництва громад.	2	4	1, 2, 6, 7, 23, 24, 29
	Усього годин	20	48	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

Курсовий проєкт/робота не передбачено

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України». URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/poslannya-prezidenta-ukraini/analitichna-dopovid-do-schorichnogo-poslannya-prezidenta-4>.
2. Багаторівневе управління (multi-level governance) в умовах модернізації публічної влади і становлення демократичного врядування в Україні: колективна монографія / уклад. : М. М. Іжа, П. І. Надолішній, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 480 с.
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування : навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
4. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін.; За заг. ред. докт. екон. наук, професора Н. Л. Гавкалової. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. URL: <http://surl.li/mropz>
5. Грицяк І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу : підручник / За заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ Магістр, 2009. 620 с.
6. Державне та регіональне управління : [підручник] / Є. Г. Карташов, В. В. Євдокимов, І. О. Драган, О. І. Даций та ін.; за заг. ред. Є. Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с. URL: <http://surl.li/mrprrr>
7. Державне управління : курс лекцій. / За заг. ред. Д. І. Дзвінчука. 2-е вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 616 с.
8. Дзвінчук Д., Баран М., Петренко В., Хамчук Г. Щодо проблеми приваблення і утримання талантів у системі публічного управління та адміністрування. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2022. № 16. С. 383–406. URL: <https://doi.org/10.34132/pard2022.16.05>.
9. Дзвінчук Д. І., Лютий М. О., Панасюк Р. В., Петренко В. П. Інтелект у публічному управлінні ресурсами територіальних громад України : наукова монографія / За ред. проф. Дзвінчука Д. І. і проф. Петренка В. П. Івано-Франківськ : Лілея-НВ. 2023. 368 с. URL: <http://surl.li/mrptt>
10. Друкер Пітер Ф. Виклики для менеджменту ХХІ століття. К. : Вид-во КМ-БУКС, 2020. 220 с.
11. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2023 рік. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/zvit-pro-vykonannia-ua-za-2023_UA_2.pdf.
12. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ Київський університет, 2022. 208 с. URL: <http://surl.li/mrpva>
13. Катренко А. В. Прийняття рішень : теорія та практика : підручник / А. В. Катренко, В. В. Пасічник; за ред. В. В. Пасічника. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 447 с. URL: <http://surl.li/mrpvp>
14. Культурна спадщина та національна безпека : аналіт. доп. / [В. Потапенко, Ю. Тищенко, Ю. Каплан та ін.]; за ред. В. Потапенка. Київ : НІСД, 2023. 58 с. URL: <http://surl.li/mrpwl>
15. Орлів М. С., Онищук С. В. Менеджмент людських ресурсів : конспект лекцій. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2020. 140 с.
16. Остап'як В. І. Системність розвитку державного управління в умовах глобалізації. Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». 2023. № 2. 13 с. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16805074693579.pdf>.
17. Північноатлантичний альянс : історія, функції, структура, відносини з Україною : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління». Кол. авт.; за заг. ред. проф. Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 632 с. URL: <http://surl.li/mrpxg>

18. Про національну безпеку України : закон України від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
19. Про Стратегію національної безпеки України : указ Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
20. Публічне управління, багаторівневе врядування : теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. 512 с.
21. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.]; За заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с. URL: <http://surl.li/mrpyн>
22. Теорія прийняття рішень : підручник / За заг. ред. М. П. Бутка. К. : ЦУЛ, 2015. 360 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_101_88535923.pdf
23. Тридцять років Незалежності України : соціально-економічні підсумки та стратегічні візії майбутнього : аналіт. доп. / [Я. А. Жаліло, Я. Б. Базилюк, О. О. Коломієць та ін.]; (за наук. ред. д-ра екон. наук. Я. А. Жаліла). Київ : НІСД, 2021. 324 с. URL: <http://surl.li/mrpzj>
24. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990 – 2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Академперіодика, 2021. 592 с. URL: <http://surl.li/mrocв>
25. Цивілізаційна ідентичність українства : історія і сучасність / авт. кол. : О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ : ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с. URL : <http://surl.li/mrogu>
- Додаткова*
26. Власюк О. С. Національна безпека України : еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. К. : НІСД, 2016. 528 с. URL: <http://surl.li/mrqkx>
27. Громадянське суспільство України : політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.]; За заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с. URL: <http://surl.li/mrqlv>
28. Держава та приватний сектор на захисті національної безпеки : від взаємодії до партнерства : аналіт. доп. / [О. Д. Маркеева, Б. Л. Розвадовський]. Київ : НІСД, 2021. 72 с. URL: <http://surl.li/mrqmi>
29. Кравцова З. С. Конституційно-правові засади організації і здійснення державної влади в Україні : монограф. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 428 с. URL: <http://surl.li/mrqmq>
30. Кругляк Д. М. Становлення та розвиток інституту місцевого самоврядування в Україні (1990 – 2020 рр.) : історичний аспект. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Київ, 2020. 219 с. URL: <http://surl.li/mrons>
31. Малімон В. І. Пріоритети державної культурної політики України в умовах війни. *Наукові перспективи*. Серія : Державне управління. 2022. № 7 (25). С. 152–165. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2076/2077>.
32. Марутян Р. Р. Інтелектуально-ресурсне забезпечення державного управління у сфері національної безпеки України : монографія. Київ : ЦП «Компринт», 2020. 410 с.
33. Місцеве самоврядування як чинник стійкості тилу : аналіт. доп. / [В. Г. Потапенко, В. О. Баранник, Н. В. Бахур та ін.]; за ред. В. Г. Потапенка. Київ : НІСД, 2023. 54 с. URL: <http://surl.li/mrqos>
34. Пирожков С. І., Хамітов Н. В. Цивілізаційна суб'єктність України : від потенцій до нового світогляду і буття людини. Київ : Наукова думка, 2020. 256 с. URL: <http://surl.li/mrqgk>
35. Політична система України : конституційна модель та політичні практики : монографія / кол. авт. : Зеленько Г. І. (кер., наук. ред.) та ін. Київ : ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 536 с. URL: <http://surl.li/mrooc>
36. Регіональні політичні еліти в Україні : аналіз літератури з проблеми та характеристика емпіричної бази для вивчення феномену (кінець 1991 – 2018 рр.). / За ред. М. С. Кармазіної. Київ : ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 264 с. URL : <http://surl.li/czpzz>

37. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с. URL: <http://surl.li/mrqsu>
38. Ткачук А. Ф., Наталенко Н. В. Робоча книжка депутата місцевої ради територіальної громади. Для депутатів і не тільки. К. : ТОВ Видавництво Юстон, 2020. 150 с. URL: <http://surl.li/mrqtd>
39. Трансформація політико-управлінських відносин у державах Центрально-Східної Європи в процесі європейської інтеграції : уроки і досвід для України : монографія / кол. авт.; за заг. ред. проф. Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 488 с.
40. Фінансова політика місцевого розвитку : монографія / Ю. М. Петрушенко, В. Т. Венцель, А. В. Височина. Суми : Сумський державний університет, 2020. 380 с. URL: <http://surl.li/imxtc>
41. Dzvinchuk Dmytro, Borshch Hryhorii, Tsygylyk Natalia, Dobosh Zoryana, Dziubynska Oksana. Public management for sustainable development : current challenges and future trends. *Cuestiones Políticas* (Universidad del Zulia-Venezuela). 2022. Vol. 40. Núm. 73. P. 741–753. 14 с. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/38520/42793>. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4073.42>.
42. Head B. W. Wicked Problems in Public Policy. Understanding and Responding to Complex Challenges. New York : Palgrave Macmillan, 2022. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-94580-0>.
43. Petrenko V., Grechanyk B. Investment and innovation systems (IIS) – the key institutions of the National innovation system (NIS). *Innovative development of National Economies. Collective monograph*. Kharkiv : PC TECHNOLOGY CENTER, 2022. P. 2–45. DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-64-0.ch1>.
44. Petrenko Victor, Mazak Andriy, Ozminska Iryna, Malimon Vitalii, Serniak Oleg. 3D Model of Managing the Sustainable Development Process of a Territorial Community. *International Journal of Sustainable Development and Planning* (Міжнародний журнал сталого розвитку та планування). 2023. Т. 18. № 4. P. 1129–1135. URL: <https://www.iieta.org/journals/ijstdp/paper/10.18280/ijstdp.180416>. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180416>.
45. Public Administration and Management : modern scientific discussions : collective monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2020. 300 p.
- Інформаційні ресурси в Інтернеті*
46. Академія «Делойт» в Україні – Deloitte. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/deloitte-academy/topics/deloitte-academy.html>.
47. ВРУ : офіційний сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>.
48. КМУ : офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
49. НАДС : офіційний сайт. URL: <https://nads.gov.ua>.
50. Президент України : офіційний сайт. URL: <https://www.president.gov.ua>.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: навчальні заняття – лекції, практичні, консультації; самостійна робота – вивчення окремих питань тем здобувачами вищої освіти самостійно, підготовка до відпрацювання занять у разі пропуску; практична підготовка – підготовка до виконання самостійних робіт; контрольні заходи – тести, контрольні роботи; індивідуальна робота.

При вивченні дисципліни відповідно до наказу ректора ІФНТУНГ “Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання” від 24.06.2021 р. №150 (<http://surl.li/dhwqf>) використовуються такі методи навчання: МН 1 – словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення); МН 2 – наочні методи (МН 2.4 – комп’ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.1 – вправи); МН 7 – аналітичний метод; МН 8 – синтетичний метод; МН 9 – порівняння; МН 10 – метод узагальнення; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 19 – робота під керівництвом викладача; МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.2 – дискусія, диспут, МН 20.7 – бесіда-діалог).

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 7.

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
PH 01	МН 1.2, МН 2.4, МН 10, МН 18, МН 19	МФО 1 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль
PH 03	МН 1.1, МН 2.4, МН 10, МН 18, МН 20.2	МФО 1 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль
PH 06	МН 1.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 19	МФО 1 – іспит МФО 6 – письмовий контроль
PH 11	МН 1.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 8, МН 9, МН 10, МН 19, МН 20.7	МФО 1 – іспит МФО 5 – усний контроль МФО 6 – письмовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль теоретичних знань (контрольна робота з навчального модуля 1)	15
Контроль теоретичних знань (контрольна робота з навчального модуля 2)	15
Контроль теоретичних знань (контрольна робота з навчального модуля 3)	15
Виступи з доповідями на практичних заняттях	25
Написання контрольної роботи	30
Екзамен	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7 ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням. У випадку дистанційного навчання робоче місце здобувача вищої освіти повинне бути обладнане ноутбуком або персональним комп'ютером з відеокамерою та мікрофоном з підключенням до мережі Інтернет.